

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسائل ایدئولوژیک

الحاج داکتر امین الدین سعیدی

۱۰ جنوری ۲۰۱۹

بسم الله الرحمن الرحيم

آداب همبستر-۳

آداب و سنت‌های همبستری:

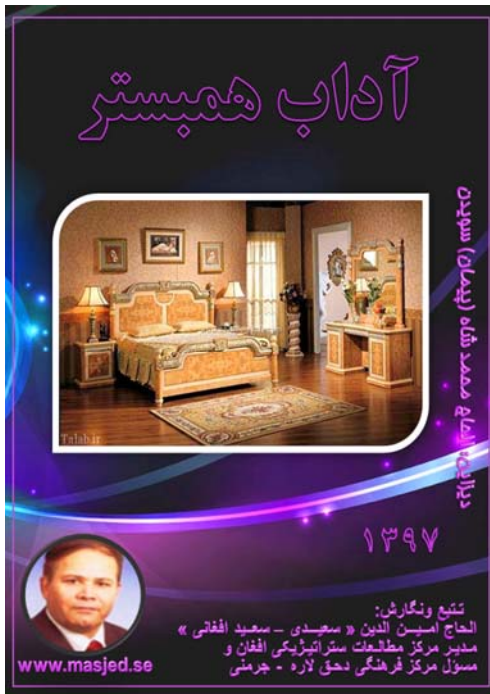
- نیت پاکدامنی و تناسل از همبستری:

هر يك از زوجین هدفشان از همبستری حفاظت از زنا و فحشاء، توالد و تناسل باشد و در اصل هدف از ازدواج همین است. همبستری با نیت فوق موجب اجر و ثواب است و بدون از آن چون به عفت و پاکدامنی زوجین كمك می‌کند، امید است که موجب اجر و ثواب باشد. پیامبر صلی الله علیه وسلم می فرماید: «... وَفِي بُضْعِ أَحَدِكُمْ صَدَقَةٌ». قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ! أَيُّتِي أَحَدُنَا شَهْوَتُهُ وَيَكُونُ لَهُ فِيهَا أَجْرٌ؟ قَالَ: «أَرَأَيْتُمْ لَوْ وَضَعَهَا فِي حَرَامٍ أَكَانَ عَلَيْهِ فِيهَا وَزْرٌ؟ فَكَذَلِكَ إِذَا وَضَعَهَا فِي الْحَلَالِ كَانَ لَهُ أَجْرٌ»؛ همبستری با زن نوعی صدقه‌دادن است. اصحاب گفتند: ای پیامبر خدا! هرگاه یکی از ما شهوت خود را برآورده می‌سازد، در آن اجر و ثواب است؟ پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود: آیا اگر قضای شهوت خود را در حرام می‌نهد، بر او گناهی نمی‌بود؟

همین طور است اگر آن را در حلال بنهد، دارای اجر خواهد بود. (صحیح مسلم: ۱۰۰۶)

- ملاعبت و ملاطفت:

مستحب است که مرد پیش از همبستری، شهوت زن را تحریک کند، به هر وسیله‌ای که وی تحریک می‌شود از قبیل بوسه گرفتن و مکیدن زبان وی و چسباندن بدن به بدن و استعمال خوشبوئی و .... تا زن هم از مجامعت لذت ببرد و اگر پیش از تحریک زن مشغول به همبستری شود، غالباً پس از انزال مرد، شهوت زن تسکین نمی‌یابد و لذت کامل نمی‌برد. جابر بن عبدالله می‌گوید: «نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنِ الْمُوَاقَعَةِ قَبْلَ الْمُلَاعَبَةِ»؛ پیامبر صلی الله علیه وسلم

از مجامعت پیش از ملاعبت باز داشته است و در حدیث دیگر می‌فرماید: «**لا یقعن أحدکم علی امرأته كما تقع البهیمة، ولیکن بینهما رسول**»؛ **قیل: وما الرسول یا رسول الله؟ قال: «القبلة والكلام»**؛ نباید هیچ يك از شما بر زنتش همچون حیوان بر اهل خود بیفتد؛ بلکه میان آنان رسولی باشد، سؤال شد: یا رسول الله! منظور از رسول چیست؟ فرمود: **بوسه و صحبت کردن**. (به روایت دیلمی در مسند الفردوس، حدیث منکر است.)

در کتاب خلاصة الفتاویٰ نوشته است: دست زدن مرد و زن به اعضای تناسلی و جاهای شهوت‌انگیز يكدیگر جایز است.

- بسم الله گفتن و خواندن دعا پیش از همبستری . طوری که این دعا از پیامبر صلی الله علیه وسلم نقل شده است: «**بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ جَنَّبْنَا الشَّيْطَانَ وَجَنَّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا**»؛ به نام الله، خدایا! ما را از شیطان دور دار و شیطان را در آنچه به ما عنایت فرمودی، دور دار. (صحیح بخاری: ۳۲۷۱)

- مرد پس از انزال کمی تأخیر کند:

مرد کوشش به عمل آورد تا در انزال تا حد ممکن تأخیر به عمل آرد، تا زن کاملاً ارضاء بشود؛ چه بسا انزال وی به تأخیر می‌افتد؛ در کتاب المغنی نوشته: «**فلا یجعلها حتی تقضى حاجتها**» مرد زن را بشتاب و ندارد تا آن که زن حاجت خود را برآورد.

- همبستری به قدر تحمل زن:

در کتاب الدر المختار آمده است: «**لو تضررت من كثرة جماعه لم تجز الزیادة علی قدر طاقتها**»؛ اگر زن از کثرت مجامعت مرد متضرر می‌شود مجامعت بیش از توانائی زن جائز نیست. بنابر این مرد به قدر توانائی زن کفایت کند ورنه زن دیگر بگیرد و مرد باید به قدر کفایت زن جوابگو باشد؛ زیرا عقیف و پاکدامن در آوردن زن بر مرد واجب است. (احیاء العلوم)

- همبستری در خلوت:

همبستری باید از سمع و نظر مردم به دور باشد و سعی به عمل آید که در انجام این عمل هیچ گونه تحریکی برای افراد دیگر، از جمله اطفال و به صورت کل برای افراد خانواده به عمل نیاید و حتی بهتر است که همبستری زیر چادر یا ملافه انجام گیرد.

جمهور علماء امام ابو حنیفه و امام شافعی و امام مالک معتقد اند که زوجین در وقت جماع می‌توانند لباسهای خود را بیرون آرند و خود را عریان و از زیباییهای یکدیگر محذو برند .

ولی امام حنبل می‌فرماید که لخت و عریان شدن و عدم پوشش در وقت جماع مکروه است و به احادیثی استناد می‌کنند که هیچ یک از آنها صحیح نیست، از جمله احادیث ذیل :

۱- «**إِذَا أتَى أَحَدُكُمْ أَهْلَهُ ، فَلْيَسْتَبِرْ ، فَإِنَّهُ إِذَا لَمْ يَسْتَبِرْ اسْتَحْبَبْتُ الْمَلَائِكَةَ فَخَرَجَتْ ، وَبَقِيَ الشَّيْطَانُ فَإِذَا كَانَ بَيْنَهُمَا وُلْدٌ ، كَانَ لِلشَّيْطَانِ فِيهِ نَصِيبٌ**» . یعنی : «هرگاه یکی از شما با همسرش همبستر شد پس خود را (با چیزی) بپوشاند، اگر چنین نکند ملائکه حیا می‌کنند و بیرون می‌روند و تنها شیاطین می‌مانند و اگر بچه ای از آن مقاربت حاصل شود شیطان نیز در آن نصیب خواهد داشت».

این حدیث را طبرانی در «المعجم الأوسط» (۱ / ۶۳) و بزاز در مسندش روایت کردند و بزاز آن را ضعیف دانسته است، نگاه به : " نصب الرایة " (۴ / ۲۴۷).

۲- «إِذَا أَتَى أَحَدُكُمْ أَهْلَهُ فَلْيَسْتِزِرْ وَلَا يَتَجَرَّدْ تَجَرَّدَ الْغَيْرِينَ». یعنی : «هنگامی که خواستید با همسرانتان همبستر شوید خودتان را پوشیده و مانند دو الاغ کاملاً لخت و برهنه نگردید». این حدیث را طبرانی در (المعجم الكبير (۱۰ / ۱۹۶)، و بیهقی در سننش (۷ / ۱۹۳) روایت کردند و بیهقی آن را ضعیف دانسته، در اسناد آن شخصی به نام "مندل بن علی" هست که ضعیف می باشد. همچنین ابن ماجه (۱۹۲۱) از عتبه بن عبدالله سلمی روایت کرده و علامه البانی در «إرواء الغلیل» (۲۰۰۹) آن را ضعیف دانسته است.

۳- «إِذَا أَتَى أَحَدُكُمْ أَهْلَهُ فَلْيَسْتِزِرْ عَلَيْهِ، وَعَلَى أَهْلِهِ، قَالَ: "وَلَا يَتَعَرَّبانِ تَعَرَّى الْحَمِيرِ". یعنی : «هرگاه یکی از شما با همسرش همبستر شد پس خود و زنش را (با چیزی) بپوشاند، و مانند الاغ عریان نشوند». این حدیث را طبرانی در (المعجم الكبير) (۸ / ۱۶۴) روایت کرده، در سند آن شخصی به نام (عفیر بن معدان) هست که مصنف (مجمع الزوائد) (۴ / ۲۹۳) گفته : ضعیف است.

۴- «إِذَا جَامَعَ أَحَدُكُمْ زَوْجَتَهُ ، فَلَا يَنْظُرُ إِلَى فَرْجِهَا ، فَإِنَّ ذَلِكَ يُورِثُ الْعَمَى ». یعنی : «وقتی که با زن مجامعت می‌نمائید بشرمگاه وی نگاه نکنید زیرا باعث کوری می‌شود».

شیخ البانی در «آداب الزفاف» گفته : این حدیث را ابوحاتم رازی، ابن حبان، ابن جوزی، عبدالحق ابن دقیق العید موضوع قرار داده‌اند.

و احادیث مشابه دیگری در این باره وارد شده که هیچ کدام صحت ندارند، و لذا استناد به آنها صحیح نیست و حکم به واجب بودن پوشش و یا مکروه بودن عریان شدن در وقت جماع قولی ضعیف است و اصل آنست که زوجین می توانند با نگاه و لمس از همدیگر استمتاع جویند.

خواننده محترم!

جمهور علماء نیز برای رأی خود که قائل به جواز هستند، به حدیث بهز بن حکیم از پدرش از جدش استناد کردند که گفت : « قُلْتُ يَا نَبِيَّ اللَّهِ عَوْرَاتُنَا مَا تَأْتِي مِنْهَا وَمَا نَنْدُرُ؟ قَالَ أَحْفَظُ عَوْرَتِكَ إِلَّا مِنْ زَوْجَتِكَ أَوْ مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ. قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِذَا كَانَ الْقَوْمُ بَعْضُهُمْ فِي بَعْضٍ؟ قَالَ إِنْ اسْتَطَعْتَ أَنْ لَا يَرَاهَا أَحَدٌ فَلَا يَرَاهَا. قَالَ قُلْتُ يَا نَبِيَّ اللَّهِ إِذَا كَانَ أَحَدُنَا خَالِيًا؟ قَالَ فَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ يُسْتَحْيَا مِنْهُ مِنَ النَّاسِ » ترمذی (۲۷۹۴) و ابن ماجه (۱۹۲۰). یعنی : گفتم: ای پیامبر خدا، چه قسمتی از عورت‌های یکدیگر را می‌توانیم ببینیم و کجاها را نمی‌توانیم؟ فرمودند: «عورت خویش را به جز از همسر و کنیزت، از دیگران مخفی بدار». گفتم: ای رسول خدا، اگر در جائی با دیگران جمع بودیم؟ فرمودند: «اگر می‌توانی که کسی عورت تو را نبیند، پس طوری باش که کسی نبیند». گفتم: ای رسول خدا، اگر تنها بودم گفت: «خداوند از مردم مستحق‌تر است که از وی حیا شود». ترمذی این حدیث را حسن دانسته و البانی هم آن را در «صحیح الترمذی» حسن دانسته است.

خلاصه این که: هیچ حدیثی در نهی از عریان شدن در وقت جماع زوجین به صحت نرسیده است و اصل بر حریت است، ضمن این که در تأیید این اصل هم حدیث ثابت شده است.

- عدم استقبال قبله:

هنگام همبستری رو به قبله نکند. عالم شهیر جهان اسلام هریک عمرو بن حزم و عطا آن را مکروه قرار داده اند . (المغنی: ۲۲۸/۷)

- عدم تکلم زیاد:

طوری که در فوق هم متذکر شدیم حکم شرع همین است که در اثنای همبستری زیاد صحبت صورت نگیرد و این عمل را مکروه دانسته است. (المغنی: ۲۲۸/۷)

- صورت‌های همبستری:

قبل از همه باید گفت که دین مقدس اسلام شیوه خاصی را در مجامعت برای پیروان خود وضع ننموده، بلکه آن را در اختیار و به دل‌خواه زوجین واگذار نموده است.

عن ابن عباس أن أناسا من حمير أتوا النبي صلى الله عليه وسلم يسألونه، فقال رجل منهم: إني أحب النساء وأحب أن أتى امرأتى مجيبة، فكيف ترى فأنزل الله تعالى: «نساؤكم حرث لكم فأتوا حرثكم أنى شئتم». فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «انتها مقبلة ومدبرة إذا كان ذلك في الفرج»؛ ابن عباس می‌فرماید: گروهی از قبیله حمیر نزد رسول خدا صلی الله علیه وسلم آمدند تا از او بپرسند. مردی از آنان گفت: من زنان را دوست دارم و دلم می‌خواهد با همسرم در حالی که دست‌ها و زانوهایش را به زمین زده مجامعت نمایم، چه می‌فرمائی؟ خداوند متعال این آیت را نازل نمود: «نساؤکم حرث لکم فاتوا حرثکم انى شئتم»؛ همسران‌تان کشت شما هستند، به کشت خویش به هر ترتیب که می‌خواهید در آئید. رسول خدا صلی الله علیه وسلم فرمود: با زن خود در حالی که رویش به سوی تو یا پشتش به سوی تو باشد همبستری کن، به شرطی که همبستری در فرج (سوراخ جلوی) باشد. (معجم الأوسط طبرانی: ۳۲۸۳)

بهترین شکل نزدیکی و همبستری با زن:

بهترین شکل نزدیکی آن است که مرد روی زن قرار گیرد، طوری که زن به پشت خوابیده و پاهایش بالا آمده باشد، سپس مرد را به سینه خود بچسباند تا هر دو به اوج لذت جنسی برسند. ابن قیم می‌نویسد: بهترین شیوه همبستری این است که زن زیر و مرد بالا باشد. در حدیث به زن فراش گفته شده و این با پائین بودن زن سازگار است و در قرآن به مرد قوام گفته شده است و بالا بودن وی از تکمیل قوامبخشی مرد به زن است.

این کیفیت همبستری را از قول حضرت عایشه رضی الله عنها روایت شده، وقتی که شخصی از ایشان در باره چگونگی نزدیکی با زن سؤال نمود و آن در حدیثی که «مسلم» از ابوموسی اشعری روایت کرده، آمده است که گروهی از مهاجران و انصار در موجبات غسل اختلاف نظر داشتند. انصاری‌ها می‌گفتند: فقط زمانی غسل واجب می‌شود که انزال صورت می‌گیرد. اما مهاجران می‌گفتند: خیر، اختلاط زن و مرد (کنایه از دخول) موجب غسل است. ابوموسی اشعری می‌گوید من این اختلاف را رفع خواهم کرد. می‌گوید خدمت حضرت عایشه رضی الله عنها رفتم و اجازه گرفتم، ایشان اجازه دادند، گفتیم: «مادر! سؤالی دارم، اما از پرسیدن آن شرم دارم». فرمود: «شرم نکن!» از من سؤال کن مانند مادرت که تو را به دنیا آورده است، زیرا من مادر تو هستم. «گفتم چه چیزی موجب غسل می‌شود؟ فرمود: با فرد آگاهی مواجه شدی. پیامبر الله صلی الله علیه وسلم فرمود: هرگاه مرد بین چهار دست و پای زن نشست (مقصود بین دو دست و دو پا) و دوختان به هم رسید (دخول سر آلت مرد در فرج زن) غسل بر هر دو واجب می‌شود.» «إِذَا جَلَسَ بَيْنَ شُعْبَيْهَا الْأَرْبَعِ»؛ وقتی مرد میان دست و پای زن (برای مجامعت) بنشیند، بر همین شیوه دلالت دارد. (صحیح مسلم: ۳۴۹)

بدترین شکل همبستری:

ابن قیم الجوزیه (۶۹۱-۷۵۱ هجری قمری) یکی از علماء مشهور مذهبی حنبلی می نویسد: بدترین شکل همبستری این است که مرد پائین و زن بالا باشد، این روش خلاف فطرت نر و ماده و نوعی از مریضی است.

- استحباب وضو جهت تکرار عمل جنسی:

پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود: «إِذَا أَتَى أَحَدُكُمْ أَهْلَهُ ثُمَّ أَرَادَ أَنْ يَعُودَ فَلْيَتَوَضَّأْ»؛ وقتی یکی از شما با زنش مجامعت کرد و سپس خواست که عودت کند، وضو بگیرد. (صحیح مسلم: ۳۰۸) در ضمن این امر برای مردان مستحب است که به هنگام تکرار آمیزش وضو بگیرند، چون مردان به این کار امر شده اند نه زنان.

- وجوب غسل ووضو پس از عمل جنسی:

اگر شخصی یک بار با همسر خویش همبستر شد و می خواهد بار دیگر با همسر خویش نزدیک شود (جماع) کند، ضرورتی دیده نمی شود که ابتداء غسل کند و باز عمل جماع را انجام دهد، بلکه می تواند پس از چندین بار جماع فقط یک بار بعد از آخرین جماع غسل بگیرد، اما مستحب و خوب است که اگر پس از هر جماع وضو بگیرد، زیرا پیامبر صلی الله علیه وسلم می فرماید: «إِذَا أَرَادَ أَحَدُكُمْ أَنْ يَعُودَ إِلَى أَهْلِهِ فَلْيَتَوَضَّأْ» مسلم (۳۰۸): «هرگاه فردی از شما خواست برای بار دوم با زنش همبستر شود باید وضو بگیرد»

وجوب غسل:

در وجوب غسل آمده است: همین که کلاهک آله مرد در شرمگاه زن داخل شود، غسل بر مرد و زن واجب می گردد، چه انزال بشوند، یا نشوند؛ چنانکه پیامبر صلی الله علیه وسلم می فرماید: «إِذَا جَلَسَ بَيْنَ شَعْبَيْهَا الْأَرْبَعِ وَمَسَّ الْخِتَانُ الْخِتَانَ فَقَدْ وَجِبَ الْغُسْلُ»؛ وقتی مرد میان دست و پای زن (برای مجامعت) بنشیند و کلاهک آله او در شرمگاه زن غائب شود، غسل واجب است. (صحیح مسلم: ۳۴۹) (۱)

خواننده محترم!

اگر خواستار نزدیکی مجدد با همسر خویش باشید، حکم شرع همین است که وضو بگیرید. دلیل در این بابت حدیثی است که «مسلم» و «ابوداود» از پیامبر صلی الله علیه وسلم روایت کرده اند که فرمود: «هر گاه هر کدام از شما با زنش نزدیکی کند، سپس مجدداً قصد تکرار آن را داشته باشد، باید وضو بگیرد، زیرا وضو گرفتن برای انجام مجدد آن، موجب نشاط خواهد شد».

- همچنان حکم شرعی همین است که بهتر است زن و شوهر بعد از نزدیکی برای غسل کردن عجله کنند ولی اگر حال و حوصله غسل کردن را نداشته باشند، پس مستحب است که قبل از خواب رفتن وضو بگیرند.

¹- در چهار صورت غسل بر زنان واجب می شود:

- بعد از قطع خون حیض،

- بعد از اختتام نفاس،

- خروج منی در خواب و عالم رؤیا (البته بهتر است نسبت به خروج منی، یقین حاصل شود و صرف خروج هر ترشعی موجب غسل جنابت نیست، علامت سه گانه تشخیص منی عبارتند از: خروج با جهش مایع سفید رنگ که همراه با شهوت جنسی و سرانجام سستی بدن است)،

- نزدیکی و جماع شوهر با زن که در اینصورت خروج منی شرط نیست.

«مسلم» از عبدالله بن قیس روایت نمود که می‌گوید: از عایشه (رض) پرسیدم که رسول الله صلی الله علیه وسلم در وقت جنابت چه می‌کردند؟ آیا قبل از خواب غسل می‌کرد یا بعد از خواب غسل می‌فرمود؟ فرمودند: «هر کدام از این کارها را انجام می‌داد، گاهی غسل می‌کرد بعد می‌خوابید و بعضی اوقات هم وضو می‌گرفت و می‌خوابیدم». گفتیم: خدا را سپاسگزارم که در این امر برای ما مجال و گشایش قرار داده است.

البته واضح است که غسل بهتر است زیرا هر کدام که برای ادای نماز صبح از خواب برخاستند بدون تنبلی و مشقت یا سختی، نماز می‌خوانند و نمازشان هم فوت نمی‌شود،

- جایز است که زن و شوهر در یک مکان یا یک ظرف غسل نمایند. زیرا در روایتی از «شیخین» آمده است که عایشه فرمود: «من و پیامبر خدا صلی الله علیه وسلم از یک ظرف آب برای غسل استفاده می‌کردیم و هر دو دستان خویش را داخل ظرف می‌کردیم، طوری که می‌گفتم مقداری از آب را برای من بگذار».

همچنین مانعی ندارد که در هنگام غسل، زن و شوهر عریان باشند، لیکن با توجه به حدیث «الله احق ان یتحیا منه» که ذکر شد، اگر پوشیده باشند بهتر است.

همبستری در شب جمعه:

جایز است که در تمامی اوقات جماع شود مگر این که یکی از آنها در احرام حج باشد یا این که روزه باشد که البته در شب روزه جماع جایز است. الله تعالی می‌فرماید: قال الله تعالی: «الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَاتٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ» (سوره البقرة / ۱۹۷). (یعنی: حج در ماههای معینی است پس هر کس در این [ماه]ها حج را [برخورد] واجب گرداند [بداند که] در اثنای حج همبستری و گناه و جدال [روا] نیست .

وقال: «أَجَلٌ لَكُمْ لَيْلَةَ الصَّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ» (سوره البقرة / ۱۸۷) یعنی: در شبهای روزه همخوابگی با زنان بر شما حلال گردیده است آنان برای شما لباسی هستند و شما برای آنان لباسی هستید. برخی علماء بدین باورند که همبستری در شب جمعه مستحب است و نیز بین علماء اختلاف است که آیا صبح جمعه (بعد از نماز) مستحب است یا خیر.

استعمال ادویه محرک جنسی:

ادویه محرک هورمون جنسی را می‌توان به دو بخش تقسیم نمود، بخش اول این مواد می‌توان از جمله مواد خوراکی باشد که از مواد نباتی ترکیب یافته باشد، خوردن و نوشیدن این مواد در صورتی که جسم انسان از آن متضرر نشود، مصرف کردن آن در شرع اسلامی جواز داشته و دین اسلام به آن مخالفت ندارد، ولی در صورتی که همین مواد خوراکی که از نباتات ترکیب یافته، ولی برای جسم انسان مضر تمام شود، شرع اسلامی خوردن و نوشیدن آن را منع نموده و هدایت فرموده که مصرف کردن آن به عنوان این که به جسم ضرر می‌رساند، باید از آن اجتناب صورت گیرد طوری که رسول الله صلی الله علیه وسلم می‌فرماید: «لَا ضَرَرَ وَلَا ضِرَارَ» (نه - به خود - ضرر برسانید نه - به دیگران - ضرر برسانید). (روایت احمد و ابن ماجه ۲۳۴۱) به صورت کل هدایت اسلام اعتدال و میانه روی است و نباید در این مورد از اسراف کار گرفت و یا این که، مشغولیت انسان در این باب به حدی برسد که همیشه در جست و جوی مصرف کردن غذاها و نوشیدنی‌هایی باشد که باعث تحریک شهوت و افزایش میل جنسی او شود .

همچنان استعمال داروهائی برای قوت محرک جنسی در اصل جواز و حلال می‌باشد ولی این دارو ها نباید شامل چیز های حرام مانند مست کننده ها یا چیزی که باعث زیان به جسم می‌شود باشد، اگر این دارو ها برای جسم مضر تمام

شود ، استعمال آن نیز حرام است . اما شایسته است تنها کسی که به سبب یک ناتوانی مانند مریضی یا پیری نیازمند این دارو هاست از آن استفاده کند و برای استفاده از آن به دکتور مطمئن و متخصص مراجعه نماید. به صورت کل نباید فراموش کرد که : **دوامانند صابون است، لباس را پاک می کند اما در ضمن آن را کهنه هم می کند.**

و من الله التوفيق

نام رساله : آداب همبستر

تتبع و نگارش : امین الدین « سعیدی – سعید افغانی »

مدیر مرکز مطالعات ستراتژییک افغان و مسؤول مرکز فرهنگی د حق لاره- جرمنی